

บทที่ 4

ผลการศึกษา

ในบทนี้ กล่าวถึงผลการศึกษาในเรื่องของปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกและไม่เลือกศึกษาในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ความพึงพอใจ และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับปริญญาโท ของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยวิธีการศึกษาเป็นการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากนักศึกษาระดับปริญญาโท ของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่เก็บแบบสอบถามคืนได้จำนวน 156 ชุด และกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วเก็บแบบสอบถามคืนได้จำนวน 61 คน นอกจากนี้ยังมีข้อมูลจากการสัมภาษณ์นักศึกษาระดับปริญญาโทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ผู้ศึกษาได้นำคำตอบจากการเก็บข้อมูลทั้งสองอย่างมาประมวลผลแล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาในระดับปริญญาโท ความพึงพอใจ และการแนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ส่วนที่ 3 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ

ส่วนที่ 4 ข้อมูลสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

4.1 ข้อมูลทั่วไปจากแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโท โดยจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาและกลุ่มที่จบการศึกษาแล้ว ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) อาชีพ ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน ข่าวการรับสมัครของโครงการฯ ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษา และความสนใจสมัครสอบหลักสูตรอื่นก่อนที่จะตัดสินใจศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต โดยการใช้โปรแกรม STATA 9.0 ได้แก่ ค่าความถี่ และค่าร้อยละ ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางดังที่ 4.1

ตารางที่ 4.1
ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 156 คน	กลุ่มนักศึกษาที่จบแล้ว จำนวน 61 คน
1. เพศ		
- ชาย	71 คน (45.51 %)	25 คน (40.98 %)
- หญิง	85 คน (54.49 %)	36 คน (59.02 %)
2. อายุ		
- 25 – 30 ปี	130 คน (83.33 %)	19 คน (31.15 %)
- 31 – 35 ปี	21 คน (13.46 %)	28 คน (45.90 %)
- 36 – 40 ปี	3 คน (1.92 %)	7 คน (11.48 %)
- 41 – 45 ปี	2 คน (1.28 %)	7 คน (11.48 %)
3. สถานภาพสมรส		
- โสด	148 คน (94.87 %)	49 คน (80.33 %)
- สมรส	8 คน (5.13 %)	12 คน (19.67 %)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 156 คน	กลุ่มนักศึกษาที่ จบแล้ว จำนวน 61 คน
4. สาขาที่สำเร็จในปริญญาตรี - บริหารธุรกิจ - วิศวกรรมศาสตร์ - เศรษฐศาสตร์ - อื่น ๆ	45 คน (28.85 %) 27 คน (17.31 %) 41 คน (26.28 %) 43 คน (27.56 %)	20 คน (32.79 %) 17 คน (27.87 %) 8 คน (13.11 %) 16 คน (26.23 %)
5. เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA) แรกเข้า - 2.00 – 2.50 - 2.51 – 3.00 - 3.01 ขึ้นไป	26 คน (16.67 %) 64 คน (41.03 %) 66 คน (42.31 %)	17 คน (27.87 %) 25 คน (40.98 %) 19 คน (31.15 %)
6. อาชีพหลัก - รัฐบาล - รัฐวิสาหกิจ - บริษัทเอกชน - ธุรกิจส่วนตัว	13 คน (8.33 %) 11 คน (7.05 %) 107 คน (68.59 %) 23 คน (16.03 %)	4 คน (6.56 %) 9 คน (14.75 %) 36 คน (59.02 %) 12 คน (19.67 %)
7. ตำแหน่งงานในปัจจุบันอยู่ในภาคการผลิต - การเกษตร - อุตสาหกรรม - การบริการ	6 คน (3.85 %) 39 คน (25 %) 111 คน (71.15 %)	3 คน (4.92 %) 25 คน (40.98 %) 33 คน (54.10 %)
8. รายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน - 10,000 - 30,000 บาท - 30,001 – 50,000 บาท - 50,001 บาทขึ้นไป	104 คน (66.67 %) 44 คน (28.21 %) 8 คน (5.13 %)	16 คน (26.23 %) 25 คน (40.98 %) 20 คน (32.79 %)
9. ประสบการณ์การทำงาน (ปัจจุบัน) - 1 – 5 ปี - 6 - 10 ปี - 11 – 15 ปี - 16 ปีขึ้นไป	86 คน (55.13 %) 66 คน (42.31 %) 2 คน (1.28 %) 2 คน (1.28 %)	3 คน (4.92 %) 34 คน (55.74 %) 15 คน (25.29 %) 9 คน (14.75 %)

ตารางที่ 4.1 (ต่อ)

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ จำนวน 156 คน	กลุ่มนักศึกษาที่ จบแล้ว จำนวน 61 คน
10. ทราบข่าวการรับสมัครจาก - อินเทอร์เน็ต - เพื่อน /ญาติ /คนรู้จัก - แผ่นพับ / โปสเตอร์ - Open-House - อื่น ๆ เช่น จากหนังสือพิมพ์	84 คน (53.85 %) 46 คน (29.49 %) 16 คน (10.26 %) 9 คน (5.77 %) 1 คน (0.64 %)	24 คน (39.34 %) 10 คน (16.39 %) 9 คน (14.75 %) 9 คน (14.75 %) 9 คน (14.75 %)
11. ค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษามาจาก - ตนเอง - ครอบครัว - บริษัท	101 คน (64.74 %) 50 คน (32.05 %) 5 คน (3.21 %)	45 คน (73.77 %) 11 คน (18.03 %) 5 คน (8.20 %)
12. ก่อนตัดสินใจศึกษาในหลักสูตร เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สนใจสมัคร สอบหลักสูตรอื่น - สนใจ - ไม่สนใจ	103 คน (66.03 %) 53 คน (33.97 %)	40 คน (65.57 %) 21 คน (34.43 %)
13. สนใจมาศึกษาในวัน - วันธรรมดา + วันเสาร์หรืออาทิตย์ - วันอาทิตย์ - วันเสาร์ - วันธรรมดา	79 คน (50.64 %) 38 คน (24.36 %) 21 คน (13.46 %) 18 คน (11.54 %)	40 คน (65.67 %) 13 คน (21.31 %) 7 คน (11.48 %) 1 คน (1.64 %)

ที่มา : จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามภาคผนวก

ส่วนใหญ่ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 25 – 30 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบริหารธุรกิจ เกรตเฉลี่ยสะสมแรกเข้า 3.01 ขึ้นไป อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ภาคการบริการ มีรายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน 10,000 – 30,000 บาท มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี ได้รับข่าวการรับสมัครจากทางอินเทอร์เน็ต ส่วนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษามาจากตนเอง สนใจที่จะมาศึกษาในวันธรรมดา

+ วันเสาร์หรืออาทิตย์ และมีความสนใจในการสมัครสอบในหลักสูตรอื่นก่อนการตัดสินใจศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต

กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่จบแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 31 – 35 ปี สถานภาพโสด จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีสาขาบริหารธุรกิจ เกรตเฉลี่ยสะสมแรกเข้าอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.00 อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน ภาคการบริการ มีรายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน 30,001 – 50,000 บาท มีประสบการณ์การทำงานอยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี ได้รับข่าวการรับสมัครจากทางอินเตอร์ ส่วนค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการศึกษามาจากตนเอง สนใจที่จะมาศึกษาในวันธรรมดา + วันเสาร์หรืออาทิตย์ และมีความสนใจในการสมัครสอบในหลักสูตรอื่นก่อนการตัดสินใจศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต

4.2 การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ สิ่งที่ได้รับ ความพึงพอใจ และการแนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ความพึงพอใจ สิ่งที่ได้รับ และการแนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โดยจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษที่กำลังศึกษาและกลุ่มที่จบการศึกษาแล้วของโครงการเศรษฐศาสตรบัณฑิต คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยการใช้โปรแกรม STATA 9.0 ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยทางเลขคณิต ค่า Chi – square และค่า F – Test จาก Oneway Anova ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางดังที่ 4.2 – 4.6

4.2.1 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ในส่วนนี้เป็นการสรุปการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ประกอบไปด้วย ต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรง + ต้นทุนทางอ้อม) ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยที่มากไปหาน้อย) ดังแสดงในตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2

ข้อมูลการให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจในศึกษาต่อของกลุ่ม
ตัวอย่างนักศึกษา โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการตัดสินใจ	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม นักศึกษาที่กำลัง ศึกษาอยู่ (n = 156)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม นักศึกษาที่จบ แล้ว (n = 61)
ต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์	3.28	3.09
ต้นทุนทางตรง ประกอบด้วย		
1. ค่าลงทะเบียน , ค่าหน่วยกิต	3.83	3.82
2. ค่าบำรุงการศึกษา , ค่าธรรมเนียม	3.81	3.77
3. ค่าหนังสือ	2.92	2.52
4. ค่าใช้จ่ายที่เกิดจากการศึกษา เช่น ค่าเดินทาง ค่าอุปกรณ์	2.86	2.54
5. ค่าอาหารที่จัดเลี้ยง	2.56	2.29
ต้นทุนทางอ้อม ประกอบด้วย		
1. ระยะเวลาในการศึกษา	3.73	3.75
2. การเดินทางมาเรียน	3.51	3.39
3. ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น หรือการพักผ่อนที่น้อยลง	3.01	3.84
ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ประกอบด้วย	4.03	2.69
1. การได้ความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์	4.32	4.23
2. การได้รับความรู้เพิ่มในด้านธุรกิจ การเงิน	4.29	4.08
3. ความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน , การเปลี่ยนอาชีพใหม่	4.19	3.74
4. โครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบ	4.13	4.23
5. เพิ่มแนวทางในการประกอบธุรกิจส่วนตัวอื่นๆ	4.06	3.70
6. การได้เพื่อน /สังคมใหม่	4.05	3.83
7. ความภูมิใจในการสอบเข้าและความสำเร็จของคณะ เศรษฐศาสตร์ มธ.	3.99	3.95
8. การได้เรียนกับคณาจารย์ที่มีชื่อเสียง	3.89	3.82
9. ได้รับความรู้ในการทำงานวิจัย (สารนิพนธ์)	3.78	3.47
10. เป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมและเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงานในปัจจุบัน	3.60	3.39

ที่มา : จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามภาคผนวก

การให้ระดับความสำคัญ (โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยทางเลขคณิต) กับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษา

ต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ ประกอบไปด้วย ต้นทุนทางตรง โดยให้ระดับความสำคัญกับค่าลงทะเบียนมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) รองลงมา คือ ค่าบำรุงการศึกษาและค่าธรรมเนียม (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.81) และค่าหนังสือ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.92) ตามลำดับ และต้นทุนทางอ้อม โดยให้ความสำคัญกับระยะเวลาในการศึกษามากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73) รองลงมา คือ การเดินทางมาเรียน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.51) ค่าเสียโอกาสที่เกิดขึ้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.01)

และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับให้ระดับความสำคัญกับการได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์มากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32) รองลงมา คือ การได้รับความรู้เพิ่มในด้านธุรกิจ การเงิน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29) และความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน , การเปลี่ยนอาชีพใหม่ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19)

กลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วให้ระดับความสำคัญด้านต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ เช่นเดียวกับกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ แต่ในด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับให้ระดับความสำคัญกับโครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบ กับการได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์มากที่สุดและเท่ากัน (โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23) รองลงมา คือ การได้รับความรู้เพิ่มในด้านธุรกิจ การเงิน (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.08) และความภูมิใจในการสอบเข้าและความมีชื่อเสียงของคณะเศรษฐศาสตร์ มธ. (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95)

โดยสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทสามารถวัดได้จาก ต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรง + ต้นทุนทางอ้อม) ซึ่งมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับปานกลาง และผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับซึ่งมีระดับความสำคัญอยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 4.2) จากตัวเลขในตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่ากลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วให้ระดับความสำคัญกับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับน้อยกว่ากลุ่มที่กำลังศึกษาอยู่ อาจเนื่องมาจากเมื่อจบออกไปแล้วสิ่งที่ได้รับอาจจะได้ความพึงพอใจน้อยกว่าที่คาดหวังไว้ก่อนเข้ามาศึกษา

จากข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษา พบว่า ผลตอบแทนที่สามารถแสดงเป็นตัวเงินได้ (รายได้ส่วนเพิ่มที่ได้รับจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท) คือ รายได้จากเงินเดือนของกลุ่มนักศึกษาที่จบไปแล้วได้รับมากกว่ากลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ประมาณ 138,560 บาท ต่อปี (11,546 บาทต่อเดือน * 12 เดือน) เมื่อนำมาคิดเป็นมูลค่าในปัจจุบันจะได้รับผลตอบแทนในปีที่ 30 (อายุ 60 ปี) ผลตอบแทนเท่ากับ 3,655,505 บาท (ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือนเท่ากับ 0.85 %) คิดจากทฤษฎีการลงทุนในการศึกษาโดยกำหนดให้อายุที่จบในปริญญาโทของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจอยู่ที่ 30 ปี (จากอายุเฉลี่ยที่นักศึกษาเข้ามาเรียนในโครงการฯ ประมาณ 26 - 28 ปี) และทำงานจนกระทั่งอายุ 60 ปี สำหรับต้นทุนในการศึกษาของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างเท่ากัน ได้แก่ ค่าลงทะเบียนประมาณ 280,000 บาท จะเห็นได้ว่าผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมากกว่าต้นทุนในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

และการเลือกศึกษาต่อในสาขานั้นจากการเปรียบเทียบเทียบโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 280,000 บาท ใช้ระยะเวลาศึกษา 2.5 ปี กับสาขาบริหารธุรกิจ ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรประมาณ 260,800 บาท ใช้ระยะเวลาศึกษา 2 ปี จะเห็นได้ว่า สาขาบริหารธุรกิจมีค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษาน้อยกว่าโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ อาจเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาส่วนมากเลือกที่จะศึกษาต่อในสาขาบริหารธุรกิจ และเป็นสาเหตุที่ทำให้นักศึกษาที่เข้ามาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมีอายุโดยเฉลี่ยลดลง เพื่อที่จะได้รับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมากขึ้นเมื่อศึกษาจบ (การคิดอัตราผลตอบแทนมากกว่า 30 ปี) ดังแสดงในตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3
การเปรียบเทียบทางด้านต้นทุนและผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ
(ที่สามารถแสดงเป็นตัวเงินได้)

ปัจจัย	โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ	สาขาบริหารธุรกิจ
ด้านต้นทุน (ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร)	ประมาณ 280,000 บาท	ประมาณ 260,800 บาท
ระยะเวลาในการศึกษา	2.5 ปี	2 ปี
ด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ (รายได้ส่วนเพิ่มที่ได้รับจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท)	ประมาณ 138,560 บาทต่อปี (11,546 บาทต่อเดือน * 12 เดือน)	ประมาณ 138,560 บาทต่อปี (11,546 บาทต่อเดือน * 12 เดือน)
มูลค่าในปัจจุบันจะได้รับผลตอบแทน หมายเหตุ : โดยใช้สูตร $PV = \frac{FV}{(1+i)^n}$ FV = ค่าเงินที่ได้รับในอนาคต i = อัตราดอกเบี้ย n = จำนวนปี (ใช้อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก 3 เดือน เท่ากับ 0.85 %)	ในปีที่ 1 เท่ากับ 137,392 บาท ในปีที่ 2 เท่ากับ 273,626 บาท ในปีที่ 3 เท่ากับ 408,712 บาท ในปีที่ 30 (อายุ 60 ปี) เท่ากับ 3,655,505 บาท	ในปีที่ 1 เท่ากับ 137,392 บาท ในปีที่ 2 เท่ากับ 273,626 บาท ในปีที่ 3 เท่ากับ 408,712 บาท ในปีที่ 30 (อายุ 60 ปี) เท่ากับ 3,724,201 บาท (ในสาขานี้ใช้ระยะเวลาเรียนน้อยกว่าโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ในการคิดมูลค่าปัจจุบันใช้ 30.6 เดือน)
ส่วนต่างสุทธิ (มูลค่าปัจจุบันของผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ – ต้นทุน)	ประมาณ 3,375,505 บาท	ประมาณ 3,463,401 บาท

ที่มา : จากการสรุปของผู้วิจัย

จากผลดังกล่าวข้างต้น พบว่า การตัดสินใจเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อสอดคล้องกับหลักการตัดสินใจลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งผู้เรียนจะมีการคำนึงทั้งด้านต้นทุนและผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับ การตัดสินใจเลือกผู้เรียนจะเลือกที่ให้ผลประโยชน์สุทธิจากการลงทุนสูงที่สุด โดยคำนึงถึงต้นทุนโดยรวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส และผลประโยชน์ที่ชัดเจนและไม่ขัดแย้ง

4.2.2 สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาในระดับปริญญาโท

ในส่วนนี้เป็นการสรุปเกี่ยวกับสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาในระดับปริญญาโท ประกอบไปด้วย การได้เลื่อนตำแหน่ง ได้เงินเดือนเพิ่ม ได้งานใหม่ที่ดีขึ้น ไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง และอื่นๆ โดยใช้ค่าร้อยละในการอธิบาย ผลการศึกษาพบว่า สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (จำนวน 156 คน) พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 39.74 ยังไม่มีอะไรเปลี่ยนแปลง อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างยังไม่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโท รองลงมาคือ การเปลี่ยนแปลงอื่นๆ (ร้อยละ 28.21) ได้แก่ ได้ความรู้เพิ่มขึ้น ได้กลุ่มเพื่อนหลากหลาย ได้สังคมใหม่ หรือมีความคิดรอบด้านมากขึ้น สามารถนำไปประยุกต์กับงานที่ทำในปัจจุบันได้ และได้งานใหม่ที่ดีขึ้น (ร้อยละ 18.59) ตามลำดับ

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว ของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (จำนวน 60 คน) พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 36.07 ได้รับการเปลี่ยนแปลงอื่นๆ คือ ได้เปลี่ยนสายการทำงานใหม่ สามารถรับ / ทำงานได้หลากหลายมากขึ้น นำความรู้ไปลงทุนได้มากขึ้น ได้เพื่อนใหม่ๆ ได้วิธีคิดหรือมุมมองใหม่ๆ ที่นำมาประยุกต์กับธุรกิจได้ ได้ทักษะในการคิดวิเคราะห์เพิ่มมากขึ้น มีความมั่นใจในการเริ่มธุรกิจมากขึ้น และสนใจ / เข้าใจข่าวเศรษฐกิจได้มากขึ้น รองลงมาคือ ได้งานใหม่ที่ดีขึ้น (ร้อยละ 32.79) และได้เงินเดือนเพิ่ม (ร้อยละ 13.11) ตามลำดับ

4.2.3 ความพึงพอใจโดยรวมในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ในส่วนนี้เป็นการสรุปการให้ระดับความสำคัญกับความพึงพอใจเมื่อตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในด้านต่างๆ ประกอบไปด้วย ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย รวมทั้งความพึงพอใจรวมที่มีต่อ MBE และการวิเคราะห์ผลกระทบ (ความสัมพันธ์) ของตัวแปรต่างๆ กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE โดยใช้ค่าเฉลี่ย F - Test จาก Oneway Anova ดังแสดงในตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.4

ข้อมูลการให้ระดับความสำคัญกับความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างนักศึกษา
โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความพึงพอใจในด้าน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม นักศึกษาที่กำลัง ศึกษาอยู่ (n = 156)	ค่าเฉลี่ยของกลุ่ม นักศึกษาที่จบ แล้ว (n = 61)
หลักสูตร		
1. เนื้อหาวิชาเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์	4.07	3.93
2. เนื้อหาวิชาการเน้นทางด้านธุรกิจและการเงิน	3.92	3.79
3. การเรียนวิชาพื้นฐานทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น	3.92	3.59
4. การทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง	3.56	3.41
5. วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลายและเปิดได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาเข้าใจถึงสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น	3.39	3.18
คณาจารย์และการเรียนการสอน		
1. มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยาย	4.18	4.23
2. มีการจัดอบรม การไปดูงานนอกสถานที่ และสัมมนาวิชาการ	3.83	3.65
3. จำนวนคณาจารย์มีเพียงพอกับนักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง	3.30	3.13
สภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย		
1. สถานที่ค้นคว้าหาความรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต มีเพียงพอ	3.61	3.46
2. การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ (โดยรวม)	3.36	3.00
3. ค่าเล่าเรียนมีความเหมาะสม	3.08	2.77
4. ห้องเรียนมีความเหมาะสมทั้งขนาดและความสบาย	3.03	3.15
5. มีห้องไว้สำหรับนักศึกษา MBE ที่มีคอมพิวเตอร์พร้อม	2.83	2.34
6. สถานที่จอดรถมีเพียงพอกับความต้องการ	2.26	2.06
ระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE	3.51	3.41

ที่มา : จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามภาคผนวก

การให้ระดับความสำคัญ (โดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ยทางเลขคณิต) กับความพึงพอใจ ในด้านต่างๆ ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

ด้านหลักสูตร โดยให้ระดับความสำคัญกับเนื้อหาวิชาเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์ มากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07) รองลงมา คือ เนื้อหาวิชาเน้นทางด้านธุรกิจและการเงิน การเรียนวิชาพื้นฐานทำให้เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92 เท่ากันทั้งสองตัว) และ การทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56)

ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน โดยให้ระดับความสำคัญกับการเชิญ วิทยากรพิเศษมาบรรยายมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18) รองลงมา คือ มีการจัดอบรม การไปดูงานนอกสถานที่ และสัมมนาวิชาการ (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83) และจำนวนคณาจารย์ มีเพียงพอแก่นักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30)

ด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย โดยให้ระดับความสำคัญกับสถานที่ค้นคว้า หาความรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต มีเพียงพอมากที่สุด (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61) รองลงมา คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ (โดยรวม) (มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.36) และค่าเล่าเรียนมีความเหมาะสม (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.08)

กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วให้ระดับความสำคัญด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์ และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยเช่นเดียวกับกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่

โดยสรุปการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สามารถวัด ได้จากระดับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ MBE ของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ โครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (จำนวน 156 คน) พบว่า มีระดับความพอใจอยู่ในระดับมาก และของกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว (จำนวน 60 คน) พบว่า มีระดับความพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิเคราะห์มีความแตกต่างอาจเนื่องมาจาก ในปัจจุบันทาง โครงการฯ มีการปรับปรุงในด้านสถานที่ การบริการ ฯลฯ ที่ดีกว่าเมื่อก่อนทำให้กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่มีความพึงพอใจโดยรวมมากกว่า

ในส่วนต่อไปนี้เป็น การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างๆ ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไป เช่น เพศ อายุ สถานภาพสมรส รายได้ ฯลฯ กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE โดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่า F-Test จาก Oneway Anova ดังแสดงในตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5
การวิเคราะห์หาผลกระทบระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE
ของนักศึกษาโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจ โดยรวมต่อ MBE	แบ่งเป็น	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษา อยู่ (จำนวน 156 คน)		กลุ่มนักศึกษาที่จบ การศึกษาแล้ว (จำนวน 61 คน)	
		ค่าเฉลี่ย	ค่า F- Test จาก Anova	ค่าเฉลี่ย	ค่า F- Test จาก Anova
เพศ	ชาย	3.55	0.4649	3.48	0.5838
	หญิง	4.47		3.361	
อายุ	20 -30 ปี	3.55	0.1456	3.26	0.3034
	31 - 35 ปี	3.24		3.57	
	36 - 40 ปี	3.67		3	
	41 ปีขึ้นไป	3		3.57	
สถานภาพการสมรส	โสด	3.51	0.9778	3.35	0.2315
	สมรส	3.5		3.67	
ระดับการศึกษาแรกเข้า	ปริญญาตรี	3.51	0.569	3.48	0.205
สาขาที่จบในระดับปริญญาตรี	บริหารธุรกิจ	3.53	0.6442	3.7	0.1671
	วิศวกรรมศาสตร์	3.56		3.41	
	เศรษฐศาสตร์	3.56		3	
	อื่นๆ	3.39		3.25	
เกรดเฉลี่ยสะสม (GPA)แรกเข้า	2.00 - 2.50	3.65	0.377	3.59	0.3794
	2.51 - 3.00	3.44		3.24	
	3.01 ขึ้นไป	3.51		3.47	

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE	แบ่งเป็น	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ (จำนวน 156 คน)		กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว (จำนวน 61 คน)	
		ค่าเฉลี่ย	ค่า F- Test จาก Anova	ค่าเฉลี่ย	ค่า F- Test จาก Anova
อาชีพหลัก	รับราชการ	3.46	0.9632	3	0.5981
	รัฐวิสาหกิจ	3.54		3.56	
	บริษัทเอกชน	3.49		3.47	
	มีธุรกิจส่วนตัว	3.56		3.25	
ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบันอยู่ในภาคการผลิต	การเกษตร	3	0.2743	2.67	0.0227*
	อุตสาหกรรม	3.59		3.72	
	บริการ	3.5		3.24	
รายได้ต่อเดือนในปัจจุบัน	10,000 – 30,000 บาท	3.59	0.0549	3.31	0.863
	30,001 – 50,000 บาท	3.34		3.44	
	50,000 บาท ขึ้นไป	3.25		3.45	
ประสบการณ์ในการทำงาน	1 – 5 ปี	3.63	0.0825	3.33	0.7265
	6 - 10 ปี	3.36		3.41	
	11 - 15 ปี	3.33		3.27	
	16 ปีขึ้นไป	3		3.67	
การแนะนำ / ไม่แนะนำบุคคลอื่นมาศึกษาต่อในโครงการ ฯ	แนะนำ	3.61	0.0000*	3.67	0.0000*
	ไม่แนะนำ	2.86		2.46	

ที่มา : จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามภาคผนวก

หมายเหตุ : * คือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

กลุ่มแรก นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาแรกเข้า สาขาที่จบในระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสมแรกเข้า อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน การทราบข่าวการรับสมัคร และค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตัวแปรเหล่านี้มีระดับความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เป็นสิ่งที่กลุ่มนักศึกษาวัดมาจากความรู้สึกซึ่งมาจากสิ่งที่ได้รับจากการที่ได้เข้าไปศึกษา อาทิเช่น ด้านหลักสูตร คณาจารย์ การบริหารและการบริการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของแต่ละคน

ส่วนการแนะนำ / ไม่แนะนำบุคคลอื่นให้มาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ พบว่า “แนะนำ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 และที่ “ไม่แนะนำ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่มีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE และให้ความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นมากกว่าไม่แนะนำ และปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE ระหว่างสองกลุ่มมีความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการแนะนำบุคคลอื่นให้เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ MBE (ประกอบไปด้วยด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย) กล่าวคือ ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากก็จะส่งผลทำให้มีการแนะนำให้เพื่อน /บุคคลที่รู้จัก เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ มากขึ้น แต่ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE น้อยก็จะส่งผลในด้านตรงกันข้าม

กลุ่มสอง นักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว พบว่า เพศ อายุ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษาแรกเข้า สาขาที่จบในระดับปริญญาตรี เกรดเฉลี่ยสะสมแรกเข้า อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน การทราบข่าวการรับสมัคร และค่าใช้จ่ายในการศึกษา ตัวแปรเหล่านี้มีระดับความพึงพอใจที่ไม่แตกต่างกัน อาจเนื่องมาจากความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เป็นสิ่งที่กลุ่มนักศึกษาวัดมาจากความรู้สึก ซึ่งมาจากสิ่งที่ได้รับจากการที่ได้เข้าไปศึกษา อาทิเช่น ด้านหลักสูตร คณาจารย์ การบริหารและการบริการของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่เกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของแต่ละคน

ตำแหน่งงานที่ทำในปัจจุบัน พบว่า ผู้ที่ทำงานในภาคการเกษตรมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 2.67 ภาคอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 และภาคบริการมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.24 แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาที่จบไปแล้วและทำงานในภาคอุตสาหกรรมมีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด และปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มีความแตกต่าง

กันอาจเนื่องมาจาก กลุ่มนักศึกษาที่จบไปแล้วมีการเปลี่ยนแปลงการทำงาน จากข้อมูลที่สำคัญ จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนสายการทำงาน สามารถทำงานได้หลากหลายจากเดิม ได้ความรู้ในการ นำมาประยุกต์ใช้กับงานหรือธุรกิจได้ การมีความมั่นใจในการเริ่มต้นธุรกิจ การได้งานใหม่ที่ดีขึ้น หรือการได้เงินเดือนที่เพิ่มขึ้น จากการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นจากเดิม นั้นแสดงให้เห็นถึงการได้รับ ผลประโยชน์ที่มากจากการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

การแนะนำ / ไม่แนะนำบุคคลอื่นให้มาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจของ กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ พบว่า “แนะนำ” มีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.67 และที่ “ไม่แนะนำ” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.46 แสดงว่ากลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษา แล้วมีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE และให้ความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นมากกว่าไม่ แนะนำ และปัจจัยนี้มีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มีความแตกต่างกันอาจ เนื่องมาจากการแนะนำบุคคลอื่นให้เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจโดยรวม ที่มีต่อ MBE (ประกอบไปด้วยด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัย) กล่าวคือ ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากก็จะส่งผลทำให้มีการ แนะนำให้เพื่อน /บุคคลที่รู้จัก เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ มากขึ้น แต่ถ้ามีความพึงพอใจ โดยรวมต่อ MBE น้อยก็จะส่งผลในด้านตรงกันข้าม

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ความพึงพอใจด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของ มหาวิทยาลัย ซึ่งจะทำให้ทราบว่าปัจจัยความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ตัวแปรใดมีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด โดยใช้วิธี Pearson'Correlation Test และค่า F- Test จาก spearman'rank coorelation ของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง ของโครงการเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ดังแสดงในตารางที่ 4.6

ตารางที่ 4.6

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ
กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความ พึงพอใจโดยรวมต่อ MBE	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่		กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว	
	ความสัมพันธ์ (correlation)	ค่า P-value จาก spearman'rank coorelation	ความสัมพันธ์ (correlation)	ค่า P-value จาก spearman'rank coorelation
<u>ความพึงพอใจด้านหลักสูตร</u>				
1. เนื้อหาวิชาเน้นทางด้าน เศรษฐศาสตร์	0.3269	0.0000*	0.1538	0.2078
2. เนื้อหาวิชาการเน้นทางด้านธุรกิจ และการเงิน	0.4278	0.0000*	0.4081	0.0023*
3. วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลาย และเปิดได้ตรงกับความต้องการ ของนักศึกษาเข้าใจถึงสภาวะ เศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น	0.5022	0.0000*	0.5021	0.0000*
4. การทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง	0.4336	0.0000*	0.3037	0.0055*
5. การเรียนวิชาพื้นฐานทำให้เข้าใจ เนื้อหาเพิ่มขึ้น	0.2689	0.0032*	0.1710	0.3059
<u>ความพึงพอใจด้านคณาจารย์และการ เรียนการสอน</u>				
1. มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยาย	0.3944	0.0001*	0.1617	0.2116
2. มีการจัดอบรม การไปดูงานนอก สถานที่ และสัมมนาวิชาการ	0.4318	0.0000*	0.1961	0.2485
3. จำนวนคณาจารย์มีเพียงพอกับ นักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะ เรื่อง	0.5623	0.0000*	0.2180	0.0420*
<u>ความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมของ มหาวิทยาลัย</u>				
1. ค่าเล่าเรียนมีความเหมาะสม	0.5811	0.0000*	0.5548	0.0000*
2. สถานที่ค้นคว้าหาความรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต มีเพียงพอ	0.4731	0.0000*	0.2261	0.0150*
3. มีห้องไว้สำหรับนักศึกษา MBE ที่ มีคอมพิวเตอร์พร้อม	0.4434	0.0000*	0.3586	0.0013*

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับ ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE	กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่		กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว	
	ความสัมพันธ์ (correlation)	ค่า P-value จาก spearman'rank coorelation	ความสัมพันธ์ (correlation)	ค่า P-value จาก spearman'rank coorelation
<u>ความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อม ของมหาวิทยาลัย</u>				
4. ห้องเรียนมีความเหมาะสม ทั้งขนาดและความสบาย	0.5961	0.0000*	0.2256	0.0211*
5. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ โครงการ (โดยรวม)	0.5891	0.0000*	0.482	0.0002*
6. สถานที่จอดรถเพียงพอกับ ความต้องการ	0.4146	0.0000*	0.3114	0.0128*

ที่มา : จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามตามภาคผนวก

หมายเหตุ : * คือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05

กลุ่มแรก นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ พบว่า ปัจจัยความพึงพอใจในด้านต่างๆ ประกอบไปด้วย ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE อย่างมีนัยสำคัญ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) กล่าวคือ เมื่อความพึงพอใจในด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมมีมากขึ้น ก็จะส่งผลทำให้ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน แต่ถ้าความพึงพอใจในด้านต่างๆ น้อยลงก็จะส่งผลตรงกันข้ามกัน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ด้านหลักสูตร ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) มากที่สุด คือ วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลายและเปิดได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาเข้าใจถึงสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น (0.5022) กล่าวคือ ถ้ากลุ่มนักศึกษาได้เลือกเรียนวิชาที่ตนเองมีความสนใจ ถนัด ทำให้ได้ความรู้ในเรื่องที่ตนเองยังไม่มีความเข้าใจหรือนำมาใช้กับงานที่ทำอยู่ ส่งผลทำให้ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เพิ่มขึ้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์รองลงมา คือ การทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง (0.4336) และเนื้อหาวิชาเน้นทางด้านธุรกิจและการเงิน (0.4278)

ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) มากที่สุด คือ จำนวนคณาจารย์มีเพียงพอกับนักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง (0.5623) กล่าวคือ ถ้ามีจำนวนคณาจารย์เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ทำให้นักศึกษาไม่มีปัญหาในการหาอาจารย์ที่ปรึกษาในการทำงานวิจัย และจบได้ในระยะเวลาที่กำหนด ส่งผลทำให้ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เพิ่มขึ้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์รองลงมา คือ มีการจัดอบรม การไปดูงานนอกสถานที่ และสัมมนาวิชาการ (0.4318) และมีการเชิญวิทยากรมาบรรยาย (0.3944)

ด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) มากที่สุด คือ ห้องเรียนมีความเหมาะสมทั้งขนาดและความสบาย (0.5961) กล่าวคือ ถ้าห้องเรียนมีขนาดเพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่เรียน ส่งผลทำให้ไม่แออัดมากจนเกินไป มีความสบาย ส่งผลทำให้นักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากขึ้น (มีความรู้สึกว่าคุณค่ากับเงินที่เสียไปในการเรียน) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์รองลงมา คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ (โดยรวม) (0.5891) และค่าเล่าเรียนที่มีความเหมาะสม (0.3944) (เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม)

กลุ่มสอง นักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว พบว่า ปัจจัยความพึงพอใจในด้านต่างๆ ประกอบไปด้วย ด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE อย่างมีนัยสำคัญ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) กล่าวคือ เมื่อความพึงพอใจในด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และด้านสภาพแวดล้อมมีมากขึ้น ก็จะส่งผลทำให้ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เพิ่มขึ้น เช่นเดียวกัน แต่ถ้าความพึงพอใจในด้านต่างๆ น้อยลงก็จะส่งผลตรงกันข้ามกัน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ด้านหลักสูตรและด้านคณาจารย์และการเรียนการสอนได้ผลเช่นเดียวกับกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ แต่ด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด คือ ค่าเล่าเรียนที่มีความเหมาะสม (0.5548) (เป็นไปในทิศทางตรงกันข้าม) กล่าวคือ ถ้ามีการลดค่าเล่าเรียน (ค่าบำรุงการศึกษา) ก็จะส่งผลทำให้ความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เพิ่มมากขึ้น ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์รองลงมา (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) คือ การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ (โดยรวม) (0.4820) และมีห้องไว้สำหรับนักศึกษา MBE ที่มีคอมพิวเตอร์พร้อม (0.3586)

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย ความพึงพอใจด้านหลักสูตร ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ทำให้ทราบว่าปัจจัยความพึงพอใจในด้านต่าง ๆ ตัวแปรใด มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด ซึ่งจะทำให้โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจได้ทราบว่าควรที่จะเพิ่มหรือปรับปรุงปัจจัยใดเพื่อให้ได้รับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากขึ้น

4.2.4 การแนะนำ / ไม่แนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

ในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ตัวแปรต่างๆ ที่มีผลกับการแนะนำ / ไม่แนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโทโดยใช้ค่า Chi – square และ F - Test จาก Oneway Anova (ได้ผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1 – 2 ในภาคผนวก)

การวิเคราะห์ข้อมูลของทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ปัจจัยทางด้านข้อมูลส่วนบุคคลและปัจจัยด้านต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรงและต้นทุนทางอ้อม) ไม่มีผลต่อการให้ความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นๆ มาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ อาจเนื่องมาจาก การแนะนำ / ไม่แนะนำเกิดจากความรู้สึกของแต่ละบุคคลที่ได้จากการที่ได้เข้าไปศึกษาแล้ว อาทิเช่น วิชาที่เรียน ความรู้ที่ได้รับ การนำมาใช้ได้กับงานที่ทำในปัจจุบัน ฯลฯ กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจศึกษาต่อคณะเศรษฐศาสตร์เพราะความพึงพอใจส่วนตัว หรือการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างที่เปรียบเทียบต้นทุนของการศึกษา โดยเห็นว่าต้นทุนของการศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์และคณะอื่นไม่แตกต่างกัน หรือต้นทุนของการศึกษาในคณะเศรษฐศาสตร์สูงกว่าคณะอื่นโดยเปรียบเทียบ กลุ่มตัวอย่างยังคงตัดสินใจศึกษาต่อในคณะเศรษฐศาสตร์เนื่องจากความพึงพอใจส่วนตัวนั่นเอง

ด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นๆ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ประกอบด้วย เป็นโครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบ เพิ่มแนวทางในการประกอบธุรกิจส่วนตัวอื่นๆ ความภูมิใจในการสอบเข้าและความมีชื่อเสียงของคณะเศรษฐศาสตร์ มธ. การได้เรียนกับคณาจารย์ที่มีชื่อเสียง และการได้รับความรู้เพิ่มด้านธุรกิจการเงิน และของกลุ่มนักศึกษาที่จบแล้ว ประกอบด้วย การได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์

ธุรกิจ และการเงิน กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างเข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้ได้นำเอาความรู้ทางด้าน เศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ การเงิน มาใช้ประยุกต์ในการทำงาน ทำให้สามารถทำงานได้หลากหลาย มากขึ้น เข้าใจสภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดี และมีความมั่นใจในการที่จะเริ่มธุรกิจของตนเอง มากขึ้น ส่งผลทำให้มีการแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาศึกษามากขึ้น

ความพึงพอใจด้านหลักสูตร ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ระดับความสำคัญกับการแนะนำ บุคคลอื่นๆ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ของกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ ประกอบด้วย เนื้อหาวิชาเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์ เนื้อหาวิชาการเน้นทางด้านธุรกิจและการเงิน วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลายและเปิดได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาเข้าใจถึงสภาวะเศรษฐกิจ ในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น และการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง และของกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว ประกอบด้วย เนื้อหาวิชาเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์ เนื้อหาวิชาการเน้นทางด้านธุรกิจและ การเงิน วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลายและเปิดได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาเข้าใจถึง สภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดียิ่งขึ้น การทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง และการเรียนวิชาพื้นฐานทำให้ เข้าใจเนื้อหาเพิ่มขึ้น กล่าวคือ กลุ่มนักศึกษาที่เข้ามาเรียนแล้วได้รับความพึงพอใจในเรื่อง หลักสูตรตามที่คาดหวังมาก่อนที่จะเข้าเรียนอยู่ในระดับสูงก็จะส่งผลทำให้การให้ข้อมูลหรือการ แนะนำกับบุคคลอื่นที่สนใจเข้ามาศึกษาก็จะเป็นไปในทางที่ดีมากขึ้น

ความพึงพอใจด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ระดับ ความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นๆ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ประกอบด้วย มีการเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยาย มีการจัดอบรม การไปดูงานนอกสถานที่ และ สัมมนาวิชาการ และจำนวนคณาจารย์มีเพียงพอกับนักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง กล่าวคือ การได้เรียนกับคณาจารย์หรือวิทยากรพิเศษ หรือการสัมมนา ดูงาน ทำให้ได้รับความรู้ เพิ่มมากขึ้น ได้ความคิดในมุมมองที่กว้างมากขึ้น และการมีจำนวนคณาจารย์ที่เพียงพอในการ ทำงานวิจัยก็จะส่งผลทำให้นักศึกษาจบตามระยะเวลาที่กำหนด ทำให้มีการแนะนำบุคคลอื่นเข้า มาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น

ความพึงพอใจด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย ปัจจัยที่มีผลต่อการให้ระดับ ความสำคัญกับการแนะนำบุคคลอื่นๆ (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียนมี ความเหมาะสม มีห้องไว้สำหรับนักศึกษา MBE ที่มีคอมพิวเตอร์พร้อม และห้องเรียนมีความ

เหมาะสมทั้งขนาดและความสบาย ของกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้ว ประกอบด้วย ค่าเล่าเรียนมีความเหมาะสม สถานที่ค้นคว้าหาความรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ตมีเพียงพอ การให้บริการของเจ้าหน้าที่โครงการ (โดยรวม) กล่าวคือ เมื่อได้รับสิ่งที่เอื้ออำนวยต่อการเรียน ไม่ว่าจะเป็นด้าน ห้องเรียน คอมพิวเตอร์ การบริการที่ดีจากเจ้าหน้าที่ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนที่ดีเพียงพอ ก็ส่งผลทำให้นักศึกษามีความรู้ดีกว่าคุ้มค่ากับการเสียค่าใช้จ่ายไป และมีการแนะนำบุคคลอื่นเข้ามาศึกษาต่อเพิ่มมากขึ้น

และความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มีผลต่อการแนะนำบุคคลอื่นให้มาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (เป็นไปในทิศทางเดียวกัน) ทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง กล่าวคือ ถ้ากลุ่มนักศึกษามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากก็จะส่งผลทำให้อยากที่จะแนะนำให้เพื่อน /บุคคลที่รู้จักเข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ มากขึ้น โดยจะมีการให้ข้อมูลของโครงการฯ ในทางที่ดีมากกว่าในทางที่ไม่ดี แต่ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE น้อยก็จะส่งผลในด้านตรงกันข้าม

โดยสรุปจากผลการศึกษาดังกล่าวทำให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการแนะนำบุคคลเข้ามาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจนั้น เป็นปัจจัยทางด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและความพึงพอใจในด้านต่างๆ กล่าวคือ ถ้ากลุ่มนักศึกษาได้รับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับและความพึงพอใจในด้านต่างๆ มากขึ้น ก็ส่งผลทำให้อยากที่จะแนะนำให้เพื่อน /บุคคลที่รู้จักเข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ มากขึ้น โดยจะมีการให้ข้อมูลของโครงการฯ ในทางที่ดีมากกว่าในทางที่ไม่ดี

4.3 ข้อมูลความคิดเห็นที่มีต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะอื่นๆ

4.3.1 ความคิดเห็นต่างๆ ที่มีต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

ความคิดเห็นต่างๆ ที่มีต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ โดยมีจำนวนผู้ตอบ 217 คน แบ่งเป็นชาย 96 คน (44.24 %) และหญิง 121 คน (55.76 %) ประกอบไปด้วย

- ความสนใจในการสมัครสอบในหลักสูตรอื่นๆ ก่อนตัดสินใจเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต นักศึกษาโดยส่วนมากมีการสมัครสอบหลักสูตรอื่น เช่น สาขาบริหารธุรกิจ หรือสาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ

- ถ้าโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมีการเปลี่ยนมาเป็นภาคภาษาอังกฤษ นักศึกษาโดยส่วนมากไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนเป็นภาคภาษาอังกฤษ มีการเสนอแนะว่าควรมีทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักศึกษา หรือควรจัดเป็นหลักสูตรผสมผสานทั้งไทยและอังกฤษ เพราะอาจารย์เศรษฐศาสตร์ไทยที่ความรู้เข้มข้นมีอยู่มาก สามารถเข้าใจและฉายภาพเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ของประเทศไทยได้ดี ขณะเดียวกันความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ส่วนหนึ่งอ้างอิงมาจากตำราต่างประเทศ บางวิชาอาจเชิญอาจารย์จากต่างประเทศที่เป็นต้นตำรับวิชานั้นมาบรรยายเพื่อเพิ่มมุมมองและการคิดวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ให้กับนักศึกษา

- การเก็บค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรแบบแบ่งจ่ายเป็นภาคการศึกษา โดยนักศึกษาส่วนมากเห็นด้วยกับการเก็บค่าใช้จ่ายแบบนี้ เนื่องจากว่า สามารถบริหารจัดการ วางแผน และควบคุมทางการเงินของผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่าย

- ถ้าโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจจะเปิดการเรียนเป็นแบบเรียนเหมือนปัจจุบัน (เรียนวันธรรมดาหนึ่งวันและวันอาทิตย์ทั้งวัน) นักศึกษาส่วนมากเห็นด้วย เนื่องจากว่า เปิดโอกาสให้ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย เหมาะสำหรับคนทำงาน สามารถวางแผนแบ่งเวลาเรียนได้ และสามารถนำเอาเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง

- โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจควรเพิ่มให้มีการเรียนการสอนในภาคฤดูร้อน นักศึกษาโดยส่วนมากเห็นด้วย เนื่องจากว่า ทำให้วิชาเรียนในแต่ละภาคน้อยลง ไม่เหน็ดเหนื่อยมากเกินไป ทำให้ระยะเวลาเรียนน้อยลง จบได้เร็วขึ้น ทำให้เรียนได้ต่อเนื่องไม่ลืมเนื้อหาที่เรียนไป

โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 4.7

ตารางที่ 4.7

สรุปความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ความคิดเห็น	เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ	ไม่เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ
<p><u>ถ้าโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมีการเปลี่ยนมาเป็นภาคภาษาอังกฤษ</u></p> <p>(หมายเหตุ : โดยนักศึกษาส่วนมากไม่เห็นด้วยกับการเปลี่ยนมาเป็นภาคภาษาอังกฤษแต่เห็นว่าควรจะมีทั้งภาคภาษาไทยและภาคภาษาอังกฤษเพื่อเพิ่มทางเลือกให้กับนักศึกษา หรือควรจัดเป็นหลักสูตรผสมผสานทั้งไทยและอังกฤษ เพราะอาจารย์เศรษฐศาสตร์ไทยที่ความรู้เข้มข้นมีอยู่มาก สามารถเข้าใจและฉายภาพเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ของประเทศไทยได้ดี ขณะเดียวกันความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์ส่วนหนึ่งอ้างอิงมาจากตำราต่างประเทศ บางวิชาอาจเชิญอาจารย์จากต่างประเทศที่เป็นต้นตำรับวิชานั้นมาบรรยายเพื่อเพิ่มมุมมองและการคิดวิเคราะห์ในด้านต่างๆ ให้กับนักศึกษา</p>	<p>เห็นด้วย 120 คน (55.30 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการเพิ่มทักษะ และฝึกภาษา ด้วยคนไทยมีทักษะด้านภาษาอังกฤษไม่ดีแต่ในปัจจุบันภาษาอังกฤษมีความจำเป็นไม่ว่าจะเป็นด้านการทำงาน หรือด้านส่วนตัว 2. เป็นการเพิ่มศักยภาพ ความน่าเชื่อถือในตัวนักศึกษาที่จบมาสูงขึ้น และสามารถเพิ่มโอกาสในการแข่งขันในตลาดแรงงาน 	<p>ไม่เห็นด้วย 97 คน (44.70 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้ค่าใช้จ่ายเพิ่มมากเกินไป 2. พื้นฐานภาษาอังกฤษแต่ละคนไม่เท่ากัน อาจเป็นอุปสรรคในการเรียนและเป็นการปิดกั้นหรือจำกัดกลุ่มนักศึกษาที่มีปัญหาด้านภาษา 3. หากเปลี่ยนมีแนวโน้มที่อายุเฉลี่ยผู้เรียนจะไม่สูง / ผู้ประกอบการผู้บริหารอาจจะมีจำนวนมาเรียนลดลง ความหลากหลายของนักศึกษาทำให้มุมมองความคิดเห็นในห้องเรียนอาจไม่ค่อยหลากหลายนัก 4. วิทยากรที่เก่ง ๆ บางท่านอาจจะไม่ถนัดพูดภาษาอังกฤษทำให้นักศึกษาเสียโอกาสในการได้รับฟังความรู้หรือความคิดเห็นด้านอื่นๆ ที่มีประโยชน์จากวิทยากร 5. ถ้าเป็นผู้ที่จบสาขาอื่นๆ ที่ไม่ใช่สาขาเศรษฐศาสตร์จะปรับตัว และทำความเข้าใจในเนื้อหาที่เรียนได้ยาก 6. ถ้าเรียนเป็นภาษาอังกฤษต้องมีเวลาในการทบทวนเพื่อให้เข้าใจมากขึ้นในเนื้อหาที่เรียน ซึ่งคนที่มาเรียนส่วนมากจะต้องทำงานไปด้วยทำให้ไม่มีเวลาในส่วนนี้

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ	ไม่เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ
<p>การเก็บค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรแบบ - แบ่งจ่ายเป็นภาคการศึกษา</p>	<p>เห็นด้วย 205 คน (94.47 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นการแบ่งเบาภาระสำหรับผู้ที่ต้องการเรียนแต่มีทุนน้อย หรือต้องหาเงินเรียนเอง ไม่ต้องจ่ายเงินเป็นก้อนใหญ่ 2. ทำให้เพิ่มสภาพคล่อง (มีความยืดหยุ่นมากกว่า) ให้กับนักศึกษา และไม่เป็นการกดดันและภาระกับผู้ที่ไม่ได้มีเงินเก็บ 3. สามารถบริหารจัดการ วางแผน และควบคุมทางการเงินของผู้ที่รับผิดชอบค่าใช้จ่าย 4. การต้องจ่ายค่าธรรมเนียมหรือค่าบำรุงการศึกษาในทุกครั้งที่ลงทะเบียนเรียนแม้ผู้เรียนจะไม่ได้ใช้ทรัพยากรใดๆ ของคณะฯ ในภาคการศึกษานั้นๆ (เช่น กรณีที่ผู้เรียนสอบผ่าน coursework ครบตามเกณฑ์ที่กำหนดแล้ว แต่ต้องลงทะเบียนวิชา Individual Study มากกว่า 1 ครั้ง) ไม่สะท้อนถึงต้นทุนที่แท้จริงของการศึกษา และทำให้ผู้เรียนที่อยู่ในกรณีดังกล่าวมีต้นทุนที่สูงเกินความเป็นจริง และนักศึกษาบางท่านติในเรื่องการเก็บค่าธรรมเนียมที่สูงเกินไป รู้สึกเหมือนถูกเอาเปรียบและการศึกษาถูกทำให้เหมือนเป็นธุรกิจมากเกินไป 	<p>ไม่เห็นด้วย 12 คน (5.53 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การจ่ายก้อนเดียว ครั้งเดียวดีกว่าทำให้สามารถคำนวณค่าใช้จ่ายได้ง่าย 2. ไม่ต้องกังวลใจในเรื่องค่าใช้จ่าย
<p>ความสนใจในการสมัครสอบในหลักสูตรอื่นๆ ก่อนตัดสินใจเข้ามาศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต</p>	<p>สนใจ 143 คน (65.90 %)</p> <p>หลักสูตรที่นักศึกษาสนใจสมัครสอบก่อนที่จะตัดสินใจศึกษาในหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต ได้แก่ หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัญชีการเงิน เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์) สถิติ วิศวกรรมศาสตร์ จิตวิทยาอุตสาหกรรมองค์กร</p>	<p>ไม่สนใจ 73 คน (34.10 %)</p>

ตารางที่ 4.7 (ต่อ)

ความคิดเห็น	เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ	ไม่เห็นด้วย / เหตุผลประกอบ
<p>ถ้าโครงการเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจจะเปิดการเรียนเป็น แบบ - เรียนเหมือนปัจจุบัน (เรียนวันธรรมดาหนึ่งวันและ วันอาทิตย์ทั้งวัน)</p>	<p>เห็นด้วย 194 คน (89.40 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เปิดโอกาสให้ทำงานไปด้วยเรียนไปด้วย สะดวกและเหมาะสำหรับคนทำงาน 2. สามารถวางแผน และแบ่งเวลามาเรียนได้ 3. สามารถนำเอาเนื้อหาที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานจริง 	<p>ไม่เห็นด้วย 23 คน (10.60 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ใช้เวลาเรียนตลอดหลักสูตรนานเกินไป ทำให้ต้นทุนค่าเสียโอกาสของผู้เรียนเพิ่มขึ้น ควรจะเพิ่มการเรียนในวันธรรมดามากขึ้น เพื่อให้ระยะเวลาตลอดหลักสูตรน้อยลง 2. ควรเรียนวันธรรมดาหนึ่งวันกับวันเสาร์ เนื่องจากวันอาทิตย์เป็นวันพักผ่อน หรือเรียนวันเสาร์และอาทิตย์เนื่องจากนักศึกษาบางท่านมาเรียนไม่ทันในวันธรรมดา 3. การได้รับความรู้ไม่เต็มที่เพราะเรียนทอมลหลายวิชา
<p>โครงการเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจควรเพิ่มให้มีการ เรียนการสอนในภาค ฤดูร้อน</p>	<p>เห็นด้วย 184 คน (84.79 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้วิชาเรียนในแต่ละภาคน้อยลง ไม่เหน็ดเหนื่อยมากเกินไป 2. ทำให้ระยะเวลาเรียนน้อยลง จบได้เร็วขึ้น 3. เป็นการใช้เวลาให้มีประสิทธิภาพ ทำให้เรียนได้ต่อเนื่องไม่ลืมนเนื้อหาที่เรียนไป 4. เปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถที่จะเก็บหน่วยกิตเพิ่มเติมได้ 5. เป็นการเพิ่มทางเลือกให้กับนักศึกษา 	<p>ไม่เห็นด้วย 33 คน (15.21 %) โดยให้เหตุผลประกอบว่า</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดเวลายาก 2. เหนื่อยเกินไปทำให้ไม่มีเวลาพักผ่อน 3. ต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

ที่มา : จากการเก็บแบบสอบถามตามภาคผนวก

4.3.2 ปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญในการเข้าศึกษาที่โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นักศึกษาได้พบปัญหาและอุปสรรคในการเรียนโดยสรุปดังนี้

ด้านต้นทุน

เวลาในการเรียน การใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน และการทำงานกลุ่ม ซึ่งแต่ละคนมีเวลาว่างไม่ตรงกัน ทำให้มีเวลาให้กับรายงานได้ไม่เต็มที่ และมีคนทำงานไม่กี่คน

การเปลี่ยนตารางเรียนทำให้การบริหารจัดการงานที่ต้องรับผิดชอบทำได้ยาก เนื่องจากไม่สามารถระบุได้ชัดเจนว่าต้องเข้าเรียนในวันไหนบ้าง ทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับที่ทำงาน

การต้องจ่ายค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงการศึกษาในจำนวนเต็มทุกภาคที่ลงทะเบียนเรียน โดยเฉพาะสำหรับนักศึกษาที่ต้องลงทะเบียนสำหรับทำงานวิจัยมากกว่า 1 เทอม เป็นเหมือนการบังคับโดยทางอ้อมให้ผู้เรียนที่ไม่มีสภาพคล่องทางการเงินเพียงพอ ที่จะสามารถลงทะเบียนเป็นเงินจำนวนมากๆ ได้หลายๆ ครั้ง ต้องพยายามทำงานวิจัยให้สำเร็จภายในภาคการศึกษาเดียว ไม่ว่าจะงานวิจัยดังกล่าวจะมีคุณภาพตรงตามที่นักศึกษาต้องการหรือไม่ (ถ้าในการลงทะเบียนครั้งที่ 2 สำหรับนักศึกษาที่ทำงานวิจัยไม่เสร็จในเทอมแรกไม่ต้องมีการชำระค่าธรรมเนียม หรือค่าบำรุงการศึกษา หรือชำระในอัตราลดหย่อนที่เหมาะสมตามปริมาณทรัพยากรที่นักศึกษาได้ใช้จริง เชื่อว่าจะมีนักศึกษาอีกจำนวนไม่น้อยยินดีที่จะใช้เวลามากขึ้นเพื่อทำงานวิจัยให้ออกมามีคุณภาพมากที่สุด)

การหาอาจารย์ที่ปรึกษาตอนทำงานวิจัยเฉพาะเรื่องยากมาก หรือไม่ได้รับการสนับสนุนที่ดีจากอาจารย์บางท่านที่นักศึกษาเข้าไปขอให้เป็นที่ปรึกษา เมื่อได้อาจารย์ที่ปรึกษาไม่มีเวลา ไม่ค่อยเห็นหน้า และรับผิดชอบนักศึกษา การส่งงานกว่าจะได้รับคืนต้องใช้ระยะเวลาจนถึงประมาณ 2 สัปดาห์ และระยะเวลาในการทำงานวิจัยมีจำกัดทำให้รู้สึกว่าการส่งงานออกมาไม่ดีนัก

ด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เนื้อหาวิชาทางด้านเศรษฐศาสตร์น้อยเกินไป และเนื้อหาของหลักสูตรไม่ตรงกับเนื้อหาวิชาการที่ต้องการศึกษา การทำความเข้าใจกับบทเรียนทางเศรษฐศาสตร์ยากสำหรับคนที่ไม่มีพื้นฐานมาก่อน ทำให้พื้นฐานความรู้ของนักศึกษาไม่เพียงพอ และส่งผลกระทบต่อการศึกษาเลือกหัวข้อ

ในการทำวิจัย โดยหัวข้อที่เลือกทำวิจัยจะแคบลงและไม่มีความหลากหลาย เนื่องจากในหัวข้อที่มีความสนใจอย่างจริงจังอาจไม่มีความรู้พื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ที่จะมาสนับสนุนอย่างเพียงพอ ความไม่หลากหลายของวิชาเลือกทำให้นักศึกษาต้องเรียนในวิชาที่ไม่มีความถนัดหรือไม่มีความสนใจ (เลือกได้เฉพาะวิชาที่เปิด หรือต้องเลือกตามเสียงข้างมาก) ซึ่งส่งผลให้การเรียนไม่เกิดประสิทธิภาพสูงสุดอย่างแท้จริง

มาตรฐานที่แตกต่างกันของอาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัยแต่ละท่าน ทำให้มาตรฐานของงานวิจัยของนักศึกษามีความแตกต่างกันมาก งานวิจัย A ที่ด้อยคุณภาพกว่างานวิจัย B อาจได้รับการอนุมัติให้ผ่าน เพราะอาจารย์ที่ปรึกษาของงานวิจัย A มีความคาดหวังในคุณภาพของงานต่ำกว่าอาจารย์ที่ปรึกษาของงานวิจัย B ทำให้มาตรฐานของงานวิจัยที่ออกมาไม่ใช่มาตรฐานของ MBE โดยแท้จริง แต่เป็นมาตรฐานส่วนบุคคลของอาจารย์ที่ปรึกษาของงานนั้นๆ หากเป็นไปได้น่าจะมีอาจารย์คณะกรรมการกลางของโครงการฯ ที่จะเป็นผู้ตัดสินให้แต่ละงานวิจัยของนักศึกษา MBE เป็นไปตามมาตรฐานเดียวกัน

การบริการของเจ้าหน้าที่โครงการฯ บางคนไม่เอื้อต่อความสะดวกในการศึกษาของนักศึกษา ควรปรับปรุงให้มีจิตสำนึกในการบริการให้มากขึ้น การบริหารจัดการโครงการฯ ที่ค่อนข้างจะไม่ค่อยเป็นระบบ ไม่มีความพร้อมในการให้บริการ และชาวใหม่ต่างๆ ยังมีความล่าช้า ไม่ทันเหตุการณ์และการตัดสินใจ การให้บริการหรือให้คำปรึกษาบางครั้งไม่ถูกต้องทั้งหมดทำให้เกิดปัญหา และต้องแก้ไขตามมาจึงน่าจะมีการทำความเข้าใจก่อนที่จะให้คำปรึกษา

สิ่งอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการเรียนมีไม่เพียงพอ เช่น ห้องอ่านหนังสือ ห้องเรียนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา ห้องคอมพิวเตอร์ที่ไม่สามารถใช้ในวันอาทิตย์ได้ ทั้งที่นักศึกษามาเรียนในวันอาทิตย์

4.3.3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

โดยนักศึกษาโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจได้มีข้อเสนอแนะเพื่อให้โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจได้มีการเพิ่ม หรือปรับปรุงในเรื่องต่างๆ ดังนี้

ต้นทุน

ระยะเวลาในการศึกษาควรลดให้เหลือเพียง 2 ปี และควรจัดให้มีการแนะนำการเรียนในเทอมแรกๆ เพื่อทำให้นักศึกษารู้แนวทางการเรียนและสามารถวางแผนได้

อาจารย์ที่ปรึกษาในการทำสารนิพนธ์มีไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษาที่มีอยู่ เนื่องจากอาจารย์บางท่านอาจมีงานในความรับผิดชอบมาก จึงไม่อาจรับเป็นที่ปรึกษาได้หรือ อาจจะมีการจำกัดในการรับนักศึกษา ซึ่งโครงการฯ อาจจะมีการมอบหมายจำนวนนักศึกษา ให้กับอาจารย์ให้ครบทุกคน หรือหามาตรการที่ทำให้ให้นักศึกษารุ่นก่อนๆ ไม่ตกร้างในการทำสารนิพนธ์ จะได้ไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับอาจารย์มากเกินไป

ควรมีความแน่นอนในเวลาเรียน เนื่องจากนักศึกษาทำงานทำให้เป็นการกระทบต่อ งาน และไม่สมควรเปลี่ยนแปลงตารางตามความสะดวกของอาจารย์ และมีความยืดหยุ่นบ้างใน การเข้าเรียน เพราะในบางครั้งติดงานในวันธรรมดาทำให้มาเรียนไม่ทัน

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

อยากให้มีความรู้วิชาที่สามารถนำมาใช้งานได้จริงกับการทำงานได้มากกว่าเนื้อหา ทางวิชาการเพียงอย่างเดียว และสร้างแนวความคิด วิเคราะห์เชิงลึกมากกว่าทางวิชาการ หรือการ สอนควรรยกตัวอย่างทางธุรกิจให้ชัดเจนมากกว่านี้ (ไม่น่าจะเน้นการสอบมาก หรือเน้นไปทางเกรด จนเกินไป) และการเรียนการสอนบางวิชาควรลงลึกกว่านี้ ไม่ใช่ทำความรู้จักเพียงแบบผิวเผิน เช่น การเงิน การพยากรณ์ธุรกิจสถิติ / เศรษฐมิติ เพราะมีความสำคัญต่อการนำไปใช้ในการ ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้น่าจะมีวิชาเลือกในสายธุรกิจแยกออกไปตามความต้องการ ของนักศึกษา

ควรมีระบบการคัดเลือกเข้าศึกษาที่มีคุณภาพมากขึ้น การรับจำนวนนักศึกษาในแต่ละปีให้น้อยลงเพื่อให้จำนวนนักศึกษาเหมาะสมกับจำนวนอาจารย์ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์ให้ โครงการฯ เป็นที่รู้จักมากกว่านี้

อยากให้มีความสัมพันธ์และมีวิทยากรที่ประสบความสำเร็จในการทำงานมาให้ความรู้ และมีการเรียนแบบอภิปราย วิเคราะห์ภายในชั้นเรียนให้มากกว่าเดิม

ควรมีชื่อเสียง ความน่าเชื่อถือของมหาวิทยาลัยและเนื้อหาวิชาการที่ดีอยู่แล้ว แต่การบริหารและบริการของโครงการฯ ควรจะมีการปรับปรุง เช่น ปรับปรุงเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับนักศึกษา และให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ กับนักศึกษา

ควรจัดห้องพักนักศึกษาและห้องคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษา และเปิด - ปิดในเวลา ที่เหมาะสม เช่น ห้องพักน่าจะให้เข้าใช้ได้ตลอด 24 ชม. โดยอาจทำประตูล็อกอัตโนมัติแต่เข้าใช้ โดยการรูดการ์ดเพื่อความปลอดภัย และห้องคอมพิวเตอร์ควรมีการเปิดให้บริการในวันอาทิตย์ ด้วย

4.4 ข้อมูลสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโท คณะเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยสรุป พบว่า แต่ละมหาวิทยาลัยจะมีค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตรและระยะเวลาในการศึกษา น้อยกว่ามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งกลุ่มนักศึกษารู้จักโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แต่ไม่ได้มาสมัครเรียน เนื่องจากความไกลจากที่ทำงาน / ที่บ้าน เวลาในการเรียน และระยะเวลาเรียน สำหรับปัญหาในการเรียนโดยส่วนมากเกี่ยวกับการทำวิทยานิพนธ์หรืองานค้นคว้าอิสระ (งานวิจัยเฉพาะเรื่อง) ที่มีความยากและการเข้าพบอาจารย์ที่ปรึกษา โดยข้อมูลทั้งสามมหาวิทยาลัยสรุปในตารางที่ 4.8 ข้างล่างดังต่อไปนี้ (รายละเอียดข้อมูลสัมภาษณ์ทั้งหมดอยู่ในภาคผนวก ข)

ตารางที่ 4.8

สรุปคณะเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) และมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ด้าน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
หลักสูตร	หลักสูตรภาษาต่างประเทศ และหลักสูตรภาษาไทย	หลักสูตรภาษาไทย	หลักสูตรภาษาไทย	หลักสูตรภาษาไทย
แบ่งเป็น	แบบ Full – Time(ภาคปกติ) และ Part – Time (ภาคพิเศษ)	ภาคพิเศษ และมีการแบ่งออกเป็น 3 วิชาเอก ได้แก่ วิเคราะห์และประเมิน โครงการ การตลาด การเงิน	ภาคปกติและภาคพิเศษ	ภาคพิเศษ
เวลาเรียน	แบบ Full – Time เรียนวันธรรมดา เวลา ราชการ แบบ Part – Time เรียนวันธรรมดาและ วันอาทิตย์	เรียนวันธรรมดาและวันอาทิตย์ ทั้งวัน	ภาคปกติ เรียนวันธรรมดา เวลา ราชการ ภาคพิเศษ เรียนวันเสาร์ และ วันอาทิตย์	เรียนวันธรรมดาและ วันอาทิตย์ทั้งวัน
ค่าใช้จ่ายตลอดหลักสูตร	ประมาณ 120,000 – 180,000 บาท	ประมาณ 200,000 บาท (ไม่มีการดูงานต่างประเทศ)	ภาคปกติ ประมาณ 90,000 – 120,000 บาท ภาคพิเศษ ประมาณ 120,000 – 150,000 บาท	ประมาณ 280,000 บาท
ระยะเวลาในการศึกษา	Full – Time 1 ปี Part - Time 2 ปี	2 ปี	2 ปี	2.5 ปี

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ด้าน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
การทำวิทยานิพนธ์หรืองานค้นคว้าอิสระ (งานวิจัยเฉพาะเรื่อง)	โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแล้วประมาณ 1 ปีสามารถเลือกที่จะทำวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเฉพาะเรื่องได้ แต่นักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่ไม่มีประสบการณ์ทำงานจะต้องทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น	โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแล้วประมาณ 2 ปีสามารถเลือกที่จะทำวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเฉพาะเรื่องได้ แต่นักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่ไม่มีประสบการณ์ทำงานจะต้องทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น	โดยนักศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงานแล้วประมาณ 2 ปีสามารถเลือกที่จะทำวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเฉพาะเรื่องได้ แต่นักศึกษาที่เพิ่งจบใหม่ไม่มีประสบการณ์ทำงานจะต้องทำวิทยานิพนธ์เท่านั้น	ทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง
การหาอาจารย์ที่ปรึกษา	นักศึกษาเป็นคนหาอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยตนเอง	มหาวิทยาลัยจะหาอาจารย์ที่ปรึกษาให้	มหาวิทยาลัยจะหาอาจารย์ที่ปรึกษาให้	นักศึกษาเป็นคนหาอาจารย์ที่ปรึกษาด้วยตนเอง
เหตุผลในการไม่สมัครสอบที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	ระยะเวลาในการศึกษา และสอบติดจึงไม่สมัครที่อื่นเพิ่ม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์อยู่ไกลจากที่ทำงาน / ที่บ้าน	สะดวกในการมาเรียนวันเสาร์และอาทิตย์ และค่าใช้จ่ายในการศึกษา	
ปัญหาในการเรียน	การทำวิทยานิพนธ์หรืองานวิจัยเฉพาะเรื่องที่มีความยากมาก	เรื่องเวลาในการเรียน อยากเรียนในวันเสาร์และอาทิตย์มากกว่าวันธรรมดา	อาจารย์ที่ปรึกษาอาจไม่มีเวลาให้ เข้าพบยาก หรือตามตัวไม่เคยเจอแม้จะทำกรนัด หรือเมื่อไปพบอาจารย์ที่ปรึกษาอีกท่านอาจารย์ไม่รับเป็นที่ปรึกษา โดยให้นักศึกษากลับไปหาอาจารย์ท่านเดิมนักศึกษาจึงจบช้ากว่าที่กำหนด	หาอาจารย์ที่จะรับเป็นที่ปรึกษายาก เวลาเรียน อาจารย์ที่ปรึกษาอาจไม่มีเวลาให้ เข้าพบยาก

ที่มา : จากการสรุปของผู้วิจัย

4.5 บทสรุป

จากผลการศึกษาในบทนี้ สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ผู้ลงทุนจะต้องพิจารณาถึงต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรงและทางอ้อม) กับผลตอบแทนที่ผู้ลงทุนคาดหวังที่จะได้รับในอนาคต จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ กลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกลุ่มนักศึกษาจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้ให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยทางด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมากกว่าต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยด้านต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์เหมือนกัน โดยแบ่งเป็น ปัจจัยต้นทุนทางตรงให้กับ ค่าลงทะเบียน / ค่าหน่วยกิตมากที่สุด และต้นทุนทางอ้อมให้กับ ระยะเวลาในการศึกษามากที่สุด ส่วนด้านปัจจัยผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ให้กับ การได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์มากที่สุด แต่ของกลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วให้กับ โครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบมากที่สุด และผลการศึกษากลุ่มนักศึกษาทั้งสองกลุ่มให้ระดับความสำคัญกับปัจจัยด้านผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมากกว่าต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์

ปัจจัยที่ไม่เลือกศึกษาระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 3 แห่ง ให้เหตุผลที่ไม่เลือกศึกษาในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คือ ความไกลจากที่ทำงาน / ที่บ้าน ระยะเวลาในการเรียน และระยะเวลาเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มได้มีการคำนึงทั้งด้านต้นทุนรวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาสและผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้

รับที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน การตัดสินใจเลือกผู้เรียนจะเลือกที่ให้ผลประโยชน์สุทธิจากการลงทุนสูงที่สุด

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อ ของนักศึกษาในระดับปริญญาโทของโครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วได้รับสิ่งอื่นๆ คือ ได้เปลี่ยนสายการทำงานใหม่ สามารถรับ / ทำงานได้หลากหลายมากขึ้น นำความรู้ไปลงทุน ได้มากขึ้น ได้เพื่อนใหม่ๆ ได้วิธีคิดหรือมุมมองใหม่ๆ ที่นำมาประยุกต์กับธุรกิจได้ ได้ทักษะในการ คิดวิเคราะห์ที่เพิ่มมากขึ้น มีความมั่นใจในการเริ่มธุรกิจมากขึ้น และสนใจ / เข้าใจชาวเศรษฐกิจได้มากขึ้นซึ่งเป็นไปตามที่คาดหวังไว้

จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า การตัดสินใจเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งคำนึงทั้งด้านต้นทุนและผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับ และการตัดสินใจเลือกผู้เรียนจะเลือกที่ให้ผลประโยชน์สุทธิจากการลงทุนสูงที่สุด โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน โดยต้นทุนรวมถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส นอกจากนั้นแล้วผลประโยชน์ยังรวมเรื่องของแรงจูงใจ (คุณค่าทางจิตใจ) เข้าไปด้วย ได้แก่ การได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์มากที่สุด และโครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบมากที่สุด เป็นสิ่งที่จูงใจให้กลุ่มนักศึกษาตัดสินใจเข้ามาศึกษาต่อระดับปริญญาโท

ความพึงพอใจ ของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาในระดับปริญญาโทของโครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั้งสองกลุ่มให้ระดับความสำคัญเช่นเดียวกัน แบ่งเป็น ด้านหลักสูตรให้ระดับความสำคัญกับเนื้อหาวิชาเน้นทางด้านเศรษฐศาสตร์มากที่สุด ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอนให้ระดับความสำคัญกับการเชิญวิทยากรพิเศษมาบรรยายมากที่สุด และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยให้ระดับความสำคัญกับสถานที่ค้นคว้าหาความรู้ เช่น ห้องสมุด อินเทอร์เน็ต มีเพียงพอ มากที่สุด

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากที่สุด ด้านหลักสูตร คือ วิชาเลือก (บังคับ) มีหลากหลายและเปิดได้ตรงกับความต้องการของนักศึกษา เข้าใจถึงสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบันได้ดีขึ้น ด้านคณาจารย์และการเรียนการสอน คือ จำนวนคณาจารย์มีเพียงพอกับนักศึกษาในการทำงานวิจัยเฉพาะเรื่อง และด้านสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย

คือ ห้องเรียนมีความเหมาะสมทั้งขนาดและความสบาย แต่ของกลุ่มนักศึกษาที่จบแล้ว คือ ค่าเล่าเรียนที่เหมาะสม

โดยสรุปกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE อยู่ในระดับมาก และของกลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนทางด้านข้อมูลส่วนบุคคลไม่มีผลต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE

การแนะนำ / ไม่แนะนำบุคคลอื่นให้มาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจของทั้งสองกลุ่มตัวอย่างมีผลกระทบต่อความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือถ้าความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากขึ้นก็จะส่งผลทำให้มีการแนะนำบุคคลอื่นมาศึกษาต่อมากขึ้น

จากผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ได้ตั้งไว้ว่า ค่าแนะนำ / ข้อมูลข่าวสารจากคนที่เรียนอยู่หรือจบโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (MBE) มาแล้วมีผลต่อการตัดสินใจ ทั้งนี้การตัดสินใจแนะนำต่อขึ้นอยู่กักระดับความพึงพอใจในการได้รับบริการ